

Savižudybių skaičius Lietuvoje vėl auga, pagalbą siūlo užsienio specialistai

Savižudybių skaičius šių metų pirmąjį pusmetį, palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, išaugo beveik penktadaliu ir grąžino Lietuvą bent kelerius metus atgal. Reaguodamos į neblėstančią problemą, savo pagalbą kuriant nacionalinę savižudybių prevencijos programą Lietuvai siūlo Jungtinėje Karalystėje ir Danijoje veikiančios emocinės paramos tarnybos.

2013 metų sausį–birželį Lietuvoje nusižudė 557 asmenys – tai 18,5 proc. daugiau nei per 2012 metų atitinkamą laikotarpį, kai nusižudė 470 asmenų. Didžiausias savižudybių skaičiaus augimas fiksuotas balandžio ir gegužės mėnesiais. Viešojoje erdvėje tuo metu buvo gausu informacijos ir diskusijų apie žymaus aktoriaus savižudybę, šio įvykio detales, galimas priežastis.

„Dalis žiniasklaidos atstovų tuomet atsižvelgė į psichologų išplatintą prašymą nušviečiant šį įvykį laikytis santūrumo. Vis dėlto statistika rodo, kad savižudybių skaičiaus padidėjimo nepavyko išvengti. Tai dar kartą primena, kaip atsakingai derėtų informuoti apie tokius įvykius. Kartu tai liudija, kad vargu ar galima tikėtis pokyčių, jei problema dėl didelio savižudybių skaičiaus ir toliau liks iš esmės nesprendžiama“, – sako psichologas, Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacijos prezidentas dr. Paulius Skruibis.

Minėdami Pasaulinę savižudybių prevencijos dieną, Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų atstovai ragina atvirai, o kartu – ir atsakingai kalbėti apie problemą ir priimti patirtį, kurią siūlo šioje srityje ilgus metus dirbančios Lietuvos ir kitų šalių organizacijos.

Viena iš didžiausių Lietuvoje veikiančių emocinės paramos tarnybų „Jaunimo linija“ kartu su Jungtinės Karalystės emocinės paramos tarnyba „Samaritans“ ir Danijos organizacija „Livslinien“ šiemet pasirašė raštą dėl ketinimų sutelkti žinias ir patirtį rengiant Lietuvos savižudybių prevencijos strategiją. Abi šios daug metų veikiančios organizacijos vaidino svarbų vaidmenį kuriant savižudybių prevencijos programas minėtose šalyse, „Samaritans“ ne kartą konsultavo ir kitų valstybių specialistus.

P. Skruibis tikisi, kad visame pasaulyje gerai žinomų ir vertinamų organizacijų patirtis padės Lietuvai greičiau pasiekti, kad savižudybių prevencija nuo kalbų pereitų prie realių veiksmų. Pasak jo, nėra vienos priemonės, kuri padėtų išspręsti šią problemą, juo labiau ji neišspręstų be rimtų pokyčių psichikos sveikatos sistemoje. Štai telefoninės tarnybos dažnai minimos savižudybių prevencijos kontekste, jų atstovai pakviesti į šį pavasarį suburtą darbo grupę, kuriai pavesta sukurti savižudybių prevencijos planą. Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacija pateikė siūlymus, kaip stipriai išplėsti pagalbos telefonu apimtį, tačiau lieka neaišku ar šie pasiūlymai bus įtraukti į savižudybių prevencijos programą.

Telefoninių pagalbos tarnybų darbo efektyvumas ir reikšmė sprendžiant savižudybių problemą bus aptariamas rugsėjo 20 d. Vilniuje vyksiančioje tarptautinėje konferencijoje „Telefoninių pagalbos tarnybų vaidmuo savižudybių prevencijoje“.

„Turime iš ko mokytis, žinome, kad tokios didelės problemos kaip savižudybės per vienerius metus neišspręsimė. Taigi, svarbu, kad planai kuo greičiau virstų į visoje šalyje įgyvendinamas įvairias priemones, kurių efektyvumas būtų nuolat vertinamas“, – apibendrina P. Skruibis.

Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacija šiuo metu vienija 13 organizacijų, kurios organizuoja 5 linijų darbą: „Jaunimo linijos“, „Vaikų linijos“, „Pagalbos moterims linijos“, „Vilties linijos“ ir „Linija Doverija“ (pagalba teikiama rusų kalba).

Daugiau informacijos:

Dr. Paulius Skruibis, Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacijos prezidentas
El. paštas paulius@jaunimolinija.lt, mob. tel. +37068636979.